

Qorti ta' l-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imħallef Anthony Ellul

Appell numru:- 5/2018

Patrick u Gemma Buttigieg
bin-numri tal-karti tal-identità 34838(G) u 16339(G) rispettivament
(appellati)

Vs

Crystal Finance Investments Ltd (C26761)
(appellanti)

15 ta' April, 2019.

1. **Dan huwa appell minn deċiżjoni fl-ismijiet premissi mogħtija mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji fit-28 ta' Diċembru 2017 permezz ta' liema laqa' *in parte* l-ilment tal-ilmentaturi Buttigieg b'referenza għall-prodott finanzjarju *BP 211* biss, u *ai termini* tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ikkundanna lis-soċjetà intimata tħallas lill-ilmentaturi s-somma ta' €1,971.77, bl-imghax legali mid-data tad-deċiżjoni sal-ħlas effettiv, u kull parti għandha tħallas l-ispejjeż tagħha.**
2. In suċċint, il-proċeduri fil-prim' istanza żvolgħew kif ġej:
  - 2.1. Permezz ta' ilment li wasal l-uffiċċju tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji fis-6 ta' Ottubru 2016, Patrick Buttigieg (34838(G) u Gemma Buttigieg 16339(G) ilmentaw dwar il-prodotti finanzjarji '*BP 211 EUR High Yield Bond Portfolio – 5% and Edcon Bond*' li huma investew fihom tramite s-soċjetà intimata f'Jannar tal-2014. Ilmentaw li minkejja li l-intimata kienet taf li dawn l-investimenti kienu sejrin ħażin, naqset tinfirmahom u tidderiġihom kif jistgħu jimmitigaw it-telf. Kaġun t'hekk, tilfu ammont sostanzjali tal-kapital investit. Talbu għalhekk li jiġu rifiużi mill-intimata s-somma ta' €16,591 rappreżentanti t-telf li garrbu fuq dawn il-prodotti finanzjarji.
  - 2.2. Is-soċjetà intimata wiegħbet illi in linea preliminari:

- l-Arbitru m' għandux ġurisdizzjoni jisma' u jiddeċiedi l-vertenza odjerna liema kompetenza tispetta lill-Qrati ordinarji *a tenur* tal-artikolu 17 tat-Terms of Business Agreement viġenti bejn il-partijiet;
- l-azzjoni tal-ilmentatriċi hija preskritta a tenur tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta;
- l-ilment huwa null a tenur tal-artikolu 789(1)(ċ) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta għaliex ma jirriżulawx x'inhuma l-allegati nuqqasijiet tagħha li jagħtu lok għad dritt pretiż b' dan illi hija prekluża milli tressaq difiża adegwata.

Fil-mertu wiegħbet t-talbiet tal-ilmentatriċi huma fiergħa u nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż għaliex:

- it-telf li garrbu l-ilmentaturi kien riżultat ta' *market* u *credit risk* inerenti f' *bonds* u *funds UCITS* li nvestew fihom, liema *bonds* u *funds UCITS* kienu *suitable* għalihom meta ngħatalhom il-parir jinvestu fihom;
- kif ġie spjegat lill-ilmentaturi u kif jinsab miktub fid-dokumenti minnhom iffirmati: (i) is-servizzi lilhom provduti kienu ta' *investment advice, brokerage u nominee* li ġew provduti skont il-kuntratt bejn il-partijiet, il-liġi u r-regoli tal-MFSA; u (ii) fl-ebda ħin ma ngħatitilhom l-impresjoni li dan kien *discretionary portfolio management*;
- l-ilmentaturi ilhom jagħmlu investimenti tal-istess tip mill-2003 sal-lum u għandhom investimenti oħra magħha li qed irendu dħul pożittiv tant illi jekk l-investimenti kollha tagħhom jiġu meqjusa f' daqqa jirriżulta li huma għamlu qliegħ ta' €10,800.

2.3. B' deċiżjoni tat-28 ta' Diċembru 2017, l-Arbitru ddeċieda billi:

- ċaħad l-ewwel eċċezzjoni tal-intimata u ddikjara li għandu ġurisdizzjoni jisma' il-każ;
- ċaħad it-tieni eċċezzjoni tal-intimata inkwantu l-allegata preskrizzjoni ma ġietx pruvata;
- ċaħad it-tielet eċċezzjoni dwar in-nullità tal-ilment in kwantu frivola;
- fil-mertu, laqa' l-ilment *in parte* b'referenza għall-*BP 211* biss u, ai termini tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-KAP 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ordna lil Crystal Finance Investments Ltd tħallas lill-ilmentaturi s-somma ta' elf, disa' mija, wieħed u sebgħin ewro u sebgħa u sebgħin ċenteżmu (€1,971.77), bl-imgħax legali mid-data tad-deċiżjoni sad-data tal-ħlas effettiv. Is-somma likwidata tirrapreżenta d-differenza bejn l-ammont

rikavat mill-bejgħ tal-investiment f'Mejju 2016 u l-valur tal-istess fil-mument meta skont l-Arbitru l-provditur kien mistenni li jieħu azzjoni, ċjoe' fid-29 ta' Jannar 2016; tnaqqset id-differenza *pro rata* bejn l-imgħax li kienu jieħdu l-ilmentaturi kieku bieghu dan il-prodott in kwistjoni fid-29 ta' Jannar 2016 u l-imgħaxijiet akkumulati li effettivament reċewew fit-2 ta' Mejju 2016;

- peress li ċaħad kemm parti mill-ilment, kif ukoll diversi eċċezzjonijiet tal-provditur tas-servizz, ordna li kull parti għandha tħallas l-ispejjeż legali tagħha.

3. Crystal Finance Investment Ltd appellat mis-sentenza tal-Arbitru. L-aggravji huma illi:

3.1. kellha tintlaqa' l-ewwel eċċezzjoni tagħha dwar in-nuqqas ta' ġurisdizzjoni tal-Arbitru u b' hekk tiġi liberata mill-osservanza tal-ġudizzju; u

3.2. saret determinazzjoni fattwalment u ġuridikament żbaljata tal-ilment.

4. L-appellati wiegħbu li l-appell tas-soċjetà appellanti huwa infondat fil-fatt u fid-dritt u għandu jiġi respint bl-ispejjeż kontriha.

Konsiderazzjonijiet:

5. Permezz tal-**ewwel aggravju** tagħha l-appellanti tilmenta mill-fatt li l-Arbitru, a bażi ta' ekwità u dak li huwa qies bħala *unfair business terms*, ċaħad l-eċċezzjoni preliminari tagħha dwar in-nuqqas ta' ġurisdizzjoni tiegħu.

6. Relattivi għal din l-eċċezzjoni, l-Arbitru għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

'L-ewwel eccezzjoni hija dwar il-ġurisdizzjoni tal-Arbitru ghaliex il-provditur jghid li skont Klawnsola 17 tat-Terms of Business Agreement (DOK CFI 1) kien jghid li: 'This agreement is subject to the Laws of Malta and any dispute which may arise therefrom shall be subject to the jurisdiction to the Maltese Courts.'

Il-provditur tas-servizz ipprezenta tlett dokumenti tat-Terms of Business Agreement, wiehed datat 2 ta' Mejju 2016 (CFI 1a), iehor datat 26 ta' Awwissu 2013 (CFI 1b), u iehor datat u b'tipa totalment differenti tal-25 ta' Lulju 2003 (CFI 1c), u fir-risposta jghid li qed jirreferi ghal 'DOK CFI 1' li l-ebda wiehed mhu indikat hekk u, ghalhekk, m'huwiex car ghal liema wiehed qed jirreferi bhala 'DOK CFI 1'.

Però, zgur li m'huwiex jirreferi ghal DOK CFI 1a, ghaliex dan gie redatt fit-2 ta' Mejju 2016, u l-ebda wiehed mill-prodotti li dwaru sar l-ilment ma sar f'dik id-data izda snin qabel, meta l-Ufficcju tal-Arbitru kien ghadu ma jezistix. L-ahhar investiment li hemm ilment dwaru kien il-BP 211 li nbiegh lill-ilmentaturi fit-8 t'April 2014.

Ghalhekk l-Arbitru mhux ser jikkonsidra dan id-dokument.

Però, l-Arbitru jinnota li Artiklu 16 tat-Terms of Business Agreement jaghmilha cara li l-ilmentatrici setghet ukoll tiehu l-kaz taghha quddiem entità ADR (Alternative Dispute Resolution), li dak iz-zmien kienet il-Consumers Complaints Unit tal-MFSA. L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji, bhala entità ADR specifikament ghas-servizzi finanzjarji hadet il-post ta' dan il-Unit tal-MFSA, tant li mat-twaqqif tieghu il-Unit tal-MFSA beda jibghat lill-klijenti li jmorru ghandu quddiem l-Arbitru u finalment dan il-Unit spicca.

Ghalhekk il-Qrati Maltin ma kellhomx gurdizzjoni esklussiva.

Barra minn hekk, l-Ufficcju tal-Arbitru ma setax ikun eskluż ghaliex kien ghadu ma jezistix meta gew iffirmati t-Terms of Business Agreement tal-2003 u 2013 u, ghalhekk, ma setax jigi eskluż.

Fil-gurisprudenza taghna gie osservat fil-kawza fl-ismijiet "Edgar Cuschieri - vs - Perit Gustavo R. Vincenti", Appell Civili, 13 ta' Frar 1950, illi "Meta f'kuntratt il-partijiet ma jkunux spjegaw ruhhom car, jew posterjorment ghall-kuntratt jintervjeni avveniment li jkollu bhala konsegwenza kwistjoni li ma tkunx giet preveduta u li hemm bzonn tigi maqtugha, allura l-Qrati jkunu obbligati jintpretaw il-konvenzjoni; u din ghandha tigi primarjament interpretata skont l-intenzjoni tal-partijiet li jkunu hadu parti fil-kuntratt u li tkun tidher car mill-kumpless tal-konvenzjonijiet."

Kif gja' nghad, wara l-konkluzjoni tal-kuntratt il-legizlatur haseb biex jipprovdi dan il-forum speċjalizzat biex jiddisponi ahjar minn certi tilwimiet fis-settur finanzjarju. Ghalkemm il-kompetenza tal-Qrati ma gietx eskluza, u l-Arbitru ghandu kompetenza konkorrenti, l-intenzjoni prezunta tal-partijiet dwar din l-okkorrenza li sehhet wara l-kuntratt ta' bejniethom hi li huma jaqblu li jipprevalixxu ruhhom minn din l-ghodda procedurali iktar idoneja mill-Qrati ipprovduta mil-legizlatur.

Barra minn hekk, dawn id-dokumenti, kif ammess diversi drabi quddiem l-Arbitru, ma kienux jinqraw lill-ilmentaturi minhabba t-tul u t-teknikalità taghhom u, ghalhekk, ma jistax jinghad li kien qed isir xi ftehim ad hoc biex jigi eskluż l-Ufficcju tal-Arbitru - li kien kien ghadu ma jezistix - meta saru ttranzazzjonijiet li dwarhom qed isir l-ilment.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda u l-Arbitru jiddikjara li ghandu gurdizzjoni jisma' dan il-kaz.'

7. Is-soċjetà appellanti tikkontendi iżda li l-*foro* kompetenti sabiex jisma' l-vertenzi bejn il-partijiet gie maqbul kuntrattwalment fl-artikolu 17 tat-*Terms of Business* iffirmat minnhom. Ladarba ma kien hemm l-ebda difett jew vizzju fl-elementi tal-kuntratt, tant illi la kien hemm xi allegazzjoni u tant inqas tresset prova f' dan is-sens, l-Arbitru ma setghax jinjora kuntratt skritt u ffirmat, bi ksur tal-principji ta' *pacta sunt servanda* u ċertezza tal-kuntratti li huma fundamentali fid-drittijiet kummerċjali u ċivili. Minflok, l-Arbitru ħoloq *de novo* qafas legali bbażat fuq: (i) l-artikolu 16 tat-*Terms of Business* li jippermetti referenza ta' tilwimiet lill-*Consumer Complaints Unit* tal-MFSA; u (ii) l-fatt li l-Kap. 555 daħal fis-seħħ wara li gie ffirmat l-kuntratt. Is-soċjetà appellanti tikkontendi iżda li: (i) *Consumer Complaints Unit* tal-MFSA jista' jagħti biss parir jew opinjoni, mhux sentenza eżekuttiva bħal ma tista' tingħata mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji u l-Qrati ta' Malta; u (ii) l-*foro* maħluq bil-Kap. 555 mhuiwix esklussiv, anzi dik il-liġi stess,

senjatement l-artikolu 21(1)(a), jipprovdi li l-ġurisdizzjoni tal-arbitru mhix waħda esklussiva; għalhekk ladarba l-parijiet qablu u ntrabtu li f' każ ta' vertenza bejniethom kellhom jirrizolvu tali vertenza fil-Qrati Ċivili, l-Arbitru ma kellux jiċċad din l-eċċezzjoni.

8. L-appellati wiegħbu li kuntrarjament għal dak allegat mis-soċjetà appellanti, l-Arbitru kien korrett fil-konklużjoni tiegħu li huwa kien kompetenti sabiex jaqta' u jiddeciedi l-ilment imressaq quddiemu.
9. Din il-Qorti diġà kellha l-opportunità tikkunsidra aggravju simili f'numru ta' appelli minn deċiżjonijiet tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji kontra l-appellanti odjerna stess. L-aktar reċenti hija s-sentenza fl-ismijiet **Mary Anne Vella vs Crystal Finance Investments Ltd** deċiża fil-11 ta' Frar 2019 fejn ingħad kif ġej:

'Hekk fis-sentenzi fl-ismijiet Carmel Bartolo u Nicholina Bartolo vs Crystal Finance Investments Ltd mogħtija fil-5 ta' Novembru 2018, ingħad illi:

'16. Il-klawżola 16 tal-imsemmi ftehim tipprovdi kif ġej:

16. Complaints

16.1 The Company will take all reasonable steps to handle any complaints by the Customer fairly and efficiently, and the Company shall keep records of each his/her complaint(s) to the MFSA if it is not satisfied with the manner in which his/her complaint(s) has/have been handled by the Company.'

17. Għalkemm jista' jagħti l-każ li bid-dhul fis-seħħ tal-Kap. 555 ma kienx għad fadal aktar skop għall-Consumer Complaints Unit tal-MFSA, mil-liġi innifisha ma jirrizultax illi l-Uffiċċju tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji 'ha post' il-Consumer Complaints Unit tal-MFSA kif deċiż mill-Arbitru u kif dikjarat mill-imsemmija Awtorità fl-ittra tagħha tas-16 ta' Ġunju 2016 lill-ilmentaturi. Tant hu hekk illi l-artikolu 21 tal-Kap. 555, dwar il-kompetenza tal-Arbitru, jipprovdi li:

'(2) Arbitru għandu jirrifjuta li jeżercita s-setgħat tiegħu taħt dan l-Att meta:

(a) l-imagħba li jkun sar l-ilment dwarha hi jew kienet soġġetta għal kawża quddiem qorti jew tribunal mibdija mill-istess persuna li tkun qed tagħmel l-ilment u li tkun dwar l-istess mertu:

Iżda xejn minn dak li jinsab f'dan il-paragrafu m'għandu jinftiehem li jimpedixxi l-kompetenza tal-Arbitru li jikkunsidra lmenti li jkunu qegħdin jiġu trattati jew li jkunu ġew trattati mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta, u r-rakkomandazzjonijiet, direttivi jew deċiżjonijiet mogħtija minn dik l-Awtorità m'għandhomx jiġu kkunsidrati bħala li taw lok għal res judicata tal-każ tal-persuna li tkun qed tagħmel l-ilment; ...'

18. Kliem li juri d-distinzjoni bejn l-Uffiċċju tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji u l-Consumer Complaints Unit tal-MFSA, inkwantu kieku tal-ewwel sempliċement assorba l-funzjonijiet tal-Consumer Complaints Unit tal-MFSA, ma kien ikun hemm l-ebda hteġa li l-Arbitru jingħata l-fakoltà sabiex jerġa jisma' dawk l-ilmenti

li kienu diġa ġew trattati mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta u li dwarhom l-imsemmija Awtorità kienet diġa tat rakkomandazzjonijiet, direttivi jew deċiżjonijiet.

19. F'kull każ, ladarba l-poteri vestiti fl-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji a tenur tal-Kap. 555 imorru ben oltré dawk li kellu l-Consumers Complaints Unit tal-Awtorità ta' Malta għas-Servizzi Finanzjarji f'Malta, l-Arbitru ma setgħax jasal għall-konkluzjoni li l-kompetenza tiegħu tista' tinsilet mill-klawżola 16 tal-ftehim.

20. Madanakollu, id-deċiżjoni tal-Arbitru kienet sorretta ukoll fuq motivazzjoni ulterjuri:

'Barra minn hekk, meta giet redatta l-klawżola in kwistjoni, li barra li rreferiet għall-kompetenza tal-Qrati Maltin u għall-MFSA (Consumers Complaints Unit), il-Kapitolu 555 kien għadu ma giex fis-sehh u, konsegwentement, il-forum tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji kien għadu mhux kostitwit. Għalhekk ma setax ikun eskluż ...'

21. L-appellanti tikkontendi iżda li n-natura tal-ewwel eċċezzjoni tagħha kienet waħda bbażata fuq kuntratt li speċifikament jipprovdi li l-foro kompetenti sabiex jisma' kwalsiasi vertenza bejnha u l-ilmentataturi huma l-Qrati Ċivili. Għalhekk, fin-nuqqas ta' frodi, żball jew inkella xi prinċipju mandatorju ta' xi liġi speċjali, kellu japplika l-prinċipju pacta sunt servanda. Tgħid li dan il-fattur ġie ukoll rispettatur mil-leġislatur fil-promulgazzjoni tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, senjatament fl-Artikolu 21(1)(a) tal-istess. Tisħaq għalhekk li l-foro ġdid maħluq permezz tal-Kap. 555 m'huwiex wieħed esklussiv iżda alternattiv, liema alternattiva giet xjentement u volutamente eskluża mill-partijiet permezz tal-klawżola ġurisdizzjonali numru 17 fil-kuntratt ta' bejniethom. Tgħid ukoll li l-asserzjoni tal-Arbitru, li dik il-parti tal-kuntratt intestata 'governing law' kienet aktar intiża li jkollha dimensjoni internazzjonali għal dawk il-klijenti li mhumix Maltin, hija gratwita u superfluwa.

22. Il-klawżola 17 tal-ftehim iffirmit miż-żewġ partijiet, tipprovdi li kwalsiasi tilwima li tista' tinsorġi minnu hija soġġetta għall-ġurisdizzjoni tal-Qrati Maltin:

'17. Governing Law

17.1 This Agreement is subject to the Laws of Malta and any dispute, which may arise therefrom, shall be subject to the jurisdiction of the Maltese Courts.'

23. Klawżola 17 hi ċara u m'hemmx hteġa ta' interpretazzjoni. La fil-mument meta sar il-ftehim fl-1 ta' Frar 2013 u lanqas wara li daħal fis-seħħ l-Att dwar l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji (Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta) fit-18 t'April 2016, ma tirriżulta xi dispożizzjoni tal-liġi li teskludi l-ġurisdizzjoni tal-Qrati Maltin milli jisimgħu u jiddeċiedu tilwim dwar imġiba ta' financial service provider. Fi kliem ieħor, ma jirriżultax li hemm dispożizzjoni li tagħmel illegali klawżola bħal dik.

24. Jirriżulta iżda, li wara d-dħul fis-seħħ tal-Kap. 555, il-konsumatur ingħata b' liġi forum alternattiv fejn ifittex għal rimedju fir-rigward ta' lment relatat mal-imġiba ta' provditur tas-servizz finanzjarju lilu mogħti.

25. L-artikolu 21 tal-Kap. 555 dwar il-kompetenza tal-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji jipprovdi illi:

'(1)(a) Xejn f'dan l-Att m'għandu jimplika li l-ilment relatat mal-imġiba ta' provditur tas-servizz finanzjarju għandu jkun regolat esklussivament bid-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att ...'

26. Rilevanti wkoll li l-artikolu 21(2) li jsemmi każijiet meta l-Arbitru għandu jirrifjuta li jeżerċita s-setgħat li għandu taħt il-liġi prinċipali. Il-Qorti qegħda tifhem li l-każijiet li jissemmew mhumiex xi lista eżawrjenti, iżda pjuttost li f'dik id-dispożizzjoni ġew identifikati tlett sitwazzjonijiet differenti fejn l-Arbitru m'għandux kompetenza.

27. L-ilment tal-appellanti hu dwar l-imġiba tas-soċjetà appellanti li hi provditur ta' servizz finanzjarju. Għalhekk hu lment li skont din il-liġi speċjali, l-Arbitru għandu jikkunsidra u jiddeċiedi dwaru. Hekk ukoll hu ilment relatat mal-obbligi kuntrattwali tal-appellanti bħala provditur ta' servizz finanzjarju fejn per eżempju fi klawżola 3.4 tal-kuntratt jingħad:

"3.4 For all intents and purposes, the Customer shall be treated as a Retail Client. Retail Clients enjoy the highest level of client protection in terms of the Law...

3.6 When providing Investment Advice or Portfolio Management Services, the Company shall assess whether the transaction to be recommended, or entered into in the course of providing a Portfolio Management service, is suitable for the Customer on the basis of the information provided in terms of Clause 3.5".

28. Madanakollu, l-appellanti tikkontendi li l-kompetenza tal-Arbitru 'għet xjentement u volutament' eskluzja mill-partijiet permezz tal-klawżola ġurisdizzjonali numru 17 fil-kuntratt.

29. Jirriżulta li l-imsemmi ftehim li ġie ffirmat bejn il-partijiet hu tat-tip standard form fejn il-konsumatur ikun f'posizzjoni ta' take it or leave it għaliex ma jkollux bargaining power. Għall-Qorti meta fl-1 ta' Frar 2013 il-partijiet iffirmaw il-ftehim, klawżola 17 ma kinitx tagħmel sens meta tqies li:

i. ma kien hemm l-ebda element internazzjonali bejn il-partijiet - choice of jurisdiction clause normalment issir sabiex kwistjoni tinqata' minn qorti ta' pajjiż magħżul u mhux minn qorti f'pajjiż ieħor;

ii. fiż-żmien li kien iffirmit il-kuntratt, il-qradi kienu l-uniku post fejn parti setgħet tfittex għal rimedju kontra l-parti l-oħra mingħajr il-ħtieġa tal-kunsens tal-parti l-oħra. F'dak iż-żmien l-Att dwar l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ma kienx liġi. Biżżejjed jingħad li l-abbozz ta' dik il-liġi kien pubblikat fil-5 ta' Ġunju, 2015 (Abbozz numru 100 tal-2015). Għalhekk żgur li f'dak iż-żmien il-partijiet ma setax kellhom l-intenzjoni speċifika li jeskludu r-rimedju li jagħti l-Kap. 555 lill-konsumatur, ġialadarba kien rimedju li ma jeżistix.

30. Peress li ma kienx hemm l-element internazzjonali u l-klawżola in kwistjoni kienet qegħda biss tirrepeti l-ovvjju, il-Qorti hi tal-fehma li hemm ċirkostanzi speċjali li jwassluha sabiex tiskarta klawżola 17 tal-kuntratt minħabba li mhemm dubju li fiż-żmien li l-partijiet iffirmaw il-kuntratt, ħadd minnhom ma seta' kien qiegħed jipprevedi l-introduzzjoni tal-Kap. 555. Ir-rimedju li jagħti l-Kap. 555 lill-konsumatur quddiem l-Arbitru huwa wieħed ad hoc bl-għan li jissimplifika l-aċċess tal-konsumatur tas-servizzi finanzjarji għall-rimedju kontra l-provditur tas-servizz. Tali rimedju għalhekk ma jstax jiġi meqjus rinunċjat f'klawżola li qatt ma għet individwalment pattwita u li saret meta tali rimedju lanqas biss kien jeżisti.

Fi kliem ieħor, il-konsumatur ma seta' qatt 'xjentement u volutament' jeskludi dan id-dritt, kif allegat mill-appellanti.

31. Fiċ-ċirkostanzi l-ewwel aggravju hu miċhud.'

10. L-istess intqal fis-sentenza ***Theresa Camilleri vs Crystal Finance Investments Ltd*** tal-5 ta' Novembru 2018.
11. Peress li l-klawżola intestata '***Governing Law***' fil-kuntratti eżebiti mill-appellanti flimkien mat-twegjiba tagħha, ossija '*CFI 1a*',¹ '*CFI 1b*',² u '*CFI 1c*',³ huma identici għall-klawżola mertu tad-deċiżjonijiet fuq imsemmija, u peress illi fis-sustanza tiegħu l-aggravju tal-appellanti fl-imsemmija kawżi huwa l-istess aggravju hawn trattat, għandhom japplikaw *mutatis mutandis* l-istess konsiderazzjonijiet għall-każ in eżami.
12. Għaldagstant l-ewwel aggravju hu miċhud.
13. Permezz tat-**tieni aggravju**, l-appellanti ssostni li saret determinazzjoni fattwalment u ġuridikament żbaljata tal-ilment.
14. L-appellati wiegħbu li din il-Qorti m'għandha qatt tiddisturba legġerment l-apprezzament tal-provi fil-prim' istanza u li fil-każ in diżamina ma jistax jitqies li l-provi prodotti kienu tali li ma setgħux iwasslu għal konklużjoni raġġunta mill-Arbitru. Jikkontendu li bħala intermedjarja finanzjarja bejn il-kljent u l-investment proprju, is-soċjetà appellanti kellha obbligi fiduċjarji a tenur tal-artikolu 1124A(1) tal-Kodiċi Ċivili u kellha għalhekk tiegħu azzjoni tempestiva biex tinformahom hekk kif indunat li l-*bond portfolio BP 211* ma kienx sejjer tajjeb. Minflok, id-dirigenti tal-appellanti baqgħu jipprokrastinaw sa Mejju 2016 biex jinfurmaw lill-kljenti tagħhom, fosthom l-appellanti, bl-andament hażin tal-*BP211*, liema data kienet tard wisq għalix it-telf kien laħaq sar u l-investment ma rkuprax.
15. Il-partijiet l-iktar rilevanti tas-sentenza tat-Tribunal li jolqtu l-mertu huma s-segwenti:

'L-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment huma kif gej:

- 595741 – UBS (Lux) Bond Fund – EUR P-dist.
- 1910942 – UBS (Lux) Key Selection Sicav – Global Allocation (EUR) P-acc.
- BP 211 – 5% EUR High Yield Bond Portfolio 9th July 2018
- 12096576 – 7% RENA GmbH:2010 – 15.12.15 '

...

BP 211 5% EUR High Yield Bond Portfolio 9th July 2018

¹ Fol. 31 – 39 – klawsola 17.

² Fol. 40 – 47 – klawsola 17.

³ Fol. 48 – 52 – klawsola 11.

Il-BP 211 huwa portafoll kreat internament mill-provditur li jikkonsisti f'dawn ilbonds sottostanti:

- **9.5% Edcon (Proprietary) Ltd 01.03.2018**
o ISIN XS0596918135 – Valor 12568725
- **6.625% Fiat Finance & Trade Ltd 15.03.2018**
o ISIN XS0906420574 – Valor 20944389
- **8.875% Rickmers Holding GmbH & Cie KG 11.06.2018**
o ISIN DE000A1TNA39 – Valor 21426036
- **5.875% Republic of Croatia 09.07.2018**
o ISIN XS0645940288- Valor 13299538

L-ammont investit f'dan il-bond portfolio kien jinqasam fi proporzjon ta' 25% f'kull bond sottostanti. Minhabba li l-prodott kien jigi kreat mill-kumpanija innifisha, l-investitur ma jkollux sehem fl-ghazla tal-bonds sottostanti u, ghaldaqstant, il-prodott ma jvarjax a bazi tal-istrategiji tal-investment tal-investitur innifsu. Il-bonds li jiffurmaw il-BP 211 huma kollha bonds non-investment grade u ta' natura spekulattiva.

Minkejja li kumplessivament, u a bazi tal-porzjon allokat f'kull bond sottostanti, il-kupun fuq il-bond portfolio jammonta ghal 7.71875%, il-kupun li l-investitur huwa intitolat ghalih huwa dak ta' 5%. Huwa evidenti, kemm mill-fatt li l-bonds sottostanti huma kollha non-investment grade, kif ukoll jekk jintuza l-kupun bhala indikatur tar-riskju, jista' jinghad li l-bond portfolio in kwistjoni huma medium/high risk.

It-Term Sheet provduta taghti informazzjoni addizzjonali fuq dan il-bond portfolio, fosthom spjegazzjoni fil-qosor tal-credit rating tal-bonds sottostanti, kif ukoll informazzjoni fuq l-issuers tal-istess bonds u xi redemption charges li jistghu japplikaw. Kopja ta' dan id-dokument tinghata lill-investituri wara li anke tigi iffirmata minnhom stess.

...

Konkluzjonijiet finali

L-Arbitru ser jilqa' l-ilment in parte dwar il-BP 211, izda ser jichad l-ilment ghall-investimenti l-oħra li minnhom sar l-ilment ghal dawn ir-ragunijiet:

L-ilment fir-rigward tal-595741, 1910942, u r-RENA

Kif digà saret referenza aktar kmieni, huwa evidenti li dawn it-tlett investimenti gew inkluzi fl-ilment minhabba t-telf mill-kapital investit li huma garrbu. L-ilmentaturi naqsu milli jaghtu spjegazzjoni ta' fejn huma jhossu li kien id-dewmien min-naha tal-provditur sabiex jinfurmahom bl-andament negattiv ta' dawn it-tlett investimenti.

Minhabba li l-ilmentaturi naqsu milli jressqu provi tal-allegat nuqqas tal-provditur f'dan ir-rigward, u minhabba l-fatt ukoll li, jekk wiehed jitlef il-flus mill-investimenti (kif anke sahqet l-ilmentatrici fil-kontroezami tagħha), wahedha mhix raguni bizzejjed li jitressaq ilment. L-ilment li jirrigwardja dawn it-tlett investimenti ma jstax jigi milqugh.

L-ilment fir-rigward tal-BP 211

Kuntrarjament għall-kumplament tal-investimenti li dwarhom qed jitressaq dan l-ilment, hemm bizzejjed provi li juru d-dewmien min-naha tal-provditur sabiex jinfurmahom bl-andament negattiv tal-investment li, eventwalment, wassal għal telf ikbar fuq il-kapital investit.

Hekk kif irrizulta mill-analizi t'hawn fuq, il-provditur kellu ragunijiet bizzejjed sabiex jiehu l-azzjonijiet necessarji minn tal-anqas lejn l-ahhar ta' Jannar 2016, meta l-prezz tal-Edcon kien kwazi lahaq in-nofs tal-prezz meta l-BP 211 gie offrut lill-ilmentaturi.

Ir-raguni li jsemmi Carmel Attard b'mod genereriku, li l-kumpanija kellha informazzjoni li l-Edcon kellha assi bizzejjed biex thallas lill-investituri, imkien ma giet ippruvata mill-provditur tas-servizz, li tefa' hafna mill-attenzjoni tieghu aktar fuq eccezzjonijiet ta' natura legali milli fuq il-mertu tal-kaz.

Jekk tinghata biss harsa lejn l-Edcon, wiehed mill-bonds sottostanti li fuqhom giet ibbazata din l-analizi, jirrizulta li s-sinjali negattivi li bdew jidhru minn tal-anqas f'Dicembru 2015, u anke qabel, kienu jiggustifikaw azzjoni minn min ippropona dan il-bond bhala parti minn portafoll ta' bonds spekulattivi. Kemm mill-analizi tal-credit rating, kif ukoll mill-harsa lejn il-prezz tas-suq, jista' jigi determinat il-fatt li Crystal kellhom jiehd u azzjoni hafna qabel Mejju 2016.

Irrispettivament mill-fatt li bond sottostanti ohra wkoll kienet bdiet taghti xi indikazzjonijiet negattivi fl-2016, Crystal kellhom digà indikazzjonijiet bizzejjed, rizultat tal-andament tal-Edcon, sabiex tittiehed decizjoni qabel Mejju 2016. Minn meta l-BP 211 gie offrut lill-ilmentaturi fl-2014, il-credit rating tal-Edcon dejjem gie downgraded. Dan minbarra l-fatt ukoll li l-prezz tas-suq kien niezel kontinwament. Il-qagħda imwieghra tal-kumpanija kienet tali li l-probabilità ta' rkupru kien remot.

L-Arbitru jqis li kien hemm zmien bizzejjed matul is-sena 2015 biex il-provditur jiehu decizjoni dwar l-andament ta' dan il-bond, u kellu evidenza bizzejjed biex jiehu azzjoni, haga li għamel tardivament f'Mejju 2016.

Għalhekk, b'mod ragonevoli, l-Arbitru jhoss li tal-anqas il-provditur tas-servizz kellu jinforma lill-ilmentaturi biex tittiehed azzjoni lejn l-ahhar ta' Jannar 2016. Jidher bic-car li l-provditur ha azzjoni meta gie mhabbar li l-pagament tal-interessi dovuti lill-bondholders fl-Edcon gew differiti għal Dicembru 2016.

Dan ma kellux ikun il-kaz. Il-fatt li kien hemm diversi downgrades fi ftit zmien u li anke kien rifless fil-prezz tas-suq, kienet raguni bizzejjed sabiex il-provditur jiehu l-azzjonijiet necessarji minn tal-anqas lejn l-ahhar ta' Jannar 2016, meta l-prezz tal-Edcon kien kwazi lahaq in-nofs tal-prezz meta l-BP 211 gie offrut lill-ilmentaturi.

Dan jista' jitqies ukoll, bejn wiehed u iehor, l-istess perjodu meta Carmel Attard hass il-htiega li jinforma lill-ilmentaturi dwar l-andament negattiv minkejja li l-provditur tas-servizz oggezzjona għal dan. Dan intqal mir-rapprezentant tal-Crystal Finance fil-kontroezami tas-seduta tal-25 t'April 2017, meta qal:

"Dwar il-BP 211 ngħid li kont indunajt li l-investment kien niezel l'isfel fuq tnejn minnhom u nfurmajt lill-kumpanija fl-ahhar ta' Frar għall-bidu ta' Marzu, u l-kumpanija tawni l-go ahead biex ninforma lill-klijenti f'Mejju 2016."

Il-fatt li kien ir-rapprezentant innifsu, li huwa certament persuna li ssegwi l-andament tal-investment b'manjiera professjonali, li sahaq li kellha tittiehed azzjoni, jiggustifika l-fatt li kieku Crystal hadu azzjoni qabel Mejju 2016, it-telf sostnut mill-ilmentaturi fuq il-BP 211 kien ikun inqas.

Ghalhekk, f'dan ir-rigward, l-Arbitru jhoss li l-ilment huwa gust, ekwu u ragonevoli fir-rigward tal-BP 211 ...

Kumpens

... il-kumpens dovut ghandu jkun ibbazat fuq il-valuri li kienu ezistenti fil-mument li gie deciz mill-Arbitru li l-provditur kien mistenni li jiehu azzjoni, jiggifieri d-29 ta' Jannar 2016 ...'

16. L-appellanti tilmenta mill-fatt li l-Arbitru ddecieda li hija naqset mid-dmir taghha lejn l-appellati ghaliex minflok avzathom fl-aħħar ta' Jannar 2016 dwar l-andament tal-prodott *BP 211*, infurmathom f'Mejju tal-2016. Tishaq illi l-Arbitru naqas milli jiddistingwi bejn *advisory services* u *discretionary portfolio management*. Tikkontendi illi l-appellanti ħallsu u ngħataw biss *advisory services* li kienu limitati għall-mument meta sar l-investment. Ladarba ma kien hemm ebda allegazzjoni ta' *misselling*, **tinsisti li l-Arbitru ma setax wasal għall-konkluzjoni raġġunta għaliex hija ma kellha ebda obbligu kuntrattwali jew legali tibqa' ssegwi b'mod kontinwu l-andament tal-investment in kwisjoni matul is-snin.**

17. Dwar is-servizz mogħti lilhom mis-socjetà appellanti, l-ilmentatrici Gemma Buttigieg xehdet izda:

*'Ngħid li jiena qatt ma qaluli xi jfissru 'portfolio management', 'advisory service', 'execution only'; dawn qatt ma semmewhomli u jien ma nafx xi jfissru. Jien ma tlabt l-ebda tip ta' servizz partikolari għaliex ma nifhimx f' dawn l-affarijiet.'*⁴

18. Bint l-ilmentaturi, li kienet xi drabi tmur għad l-uffiċċju tal-appellanti f' Għawdex flimkien ma' ommha, ikkonfermat ukoll illi:

*'Ngħid li meta konna mmorru għand Karmenu ma kienx jgħidilna x' tip ta' servizz irridu u ngħid li l-kliem 'advisory', 'portfolio management', u kliem ieħor bħal dan, ma nafx xi jfisser. Ngħid li qatt ma qalilna li qed itina parir biss u m'għandux x'jaqsam aktar mal-investment. Anzi, Karmenu jkun jaf l-istorja tal-individwu ...'*⁵

19. Mat-twegiba pprezentata mill-provditrici tas-servizz ġew ipprezentati tlett ***Terms of Business Agreement – Retail Clients*** li ġew ffirmati mill-partijiet, immarkati ***'CFI 1a'***, ***'CFI 1b'*** u ***'CFI 1c'*** datati 2 ta' Mejju 2016, 26 ta' Awissu 2013 u 24 ta' Lulju 2003 rispettivament.

⁴ Fol. 236.

⁵ Fol. 239.

20. Mill-atti jirriżulta li l-ilmentaturi għażlu li jinvestu fil-**BP 211 5% 2018 euro** fit-3 ta' April 2014.⁶ Dan ma kienx l-ewwel investiment tagħhom mal-appellanti. Hekk kif jirriżulta mill-affidavit ta' Carmel Attard,⁷ konsulent finanzjarju mal-appellanti, l-appellati kienu marru għall-ewwel darba fl-uffiċċju tal-appellanti fir-Rabat, Għawdex f'Marzu 2003 u dak iż-żmien investew f'*bond fund*. Għal habta tal-2009, l-appellanti bdiet toffri prodotti finanzjarji jisimhom *bond portfolios*, ossija grupp ta' tnejn, tlieta jew erba' *bonds* f'prodott wieħed u l-appellati nvestew fihom u marru tajjeb sakemm f'Diċembru tal-2013 kien mar hażin investiment minnhom. Madanakollu, f'April 2014, l-appellanti nvestew fil-**BP 211** wara li mmaturalhom investiment ieħor.⁸ Fuq parir tal-appellanti, ħarġu minn dan l-investiment fit-2 ta' Mejju 2016, kif jirriżulta mill-*confirmation of sale* relattiva.⁹
21. Bħala stat ta' fatt kif xehedu l-appellata u bintha, huma kienu ġejjin u sejrjn għand l-appellanti kull meta kienu jirċievu l-*statements* u jaraw li xi nvestiment kien niżel fil-valur u dejjem kienu jintlaqgħu minn Carmel Attard, l-*advisor* tagħhom, li kien ifehmhom u jiggwidhom. Mhux il-każ għalhekk li l-appellanti kienet tiċhad li tagħtihom parir għaliex l-*advisory services* provvduti minnha kienu limitati għall-mument tal-akkwist, kif pretiż fl-appell in dizamina:

'Nikkonferma li kienu jiġu l-ilmentaturi jgħiduli meta kienu jinżlu l-investimenti. Qed niġi mistoqsi naqbilx li kien hemm okkażjonijiet fejn l-ilmentaturi, meta kien ikollhom telf wara ieħor, kienu jgħiduli li jridu joħorġu minn dawn l-investimenti u jien kont ngħidilhom li ma jistgħux joħorġu għax, per eżempju, kienu jagħlqu fl-2018 u kien għad baqa' żmien biex dawn l-investimenti jirpiljaw, ngħid li jien kont ngħidilhom l-opinjoni tal-kumpanija: għalhekk konna niltaqgħu darba fix-xahar mal-management u nwasslulhom l-opinjoni tal-kumpanija ...

... fil-każ tal-BP 211, kienu ġew Patrick u Gemma u kienu qalulna li l-prezz kien niżel u għidtilhom li veru niżel, però l-kumpanija mhix tal-opinjoni li għalissa toħroġ minnu. U l-policy tal-kumpanija baqgħet sa Mejju tal-2016'.¹⁰

22. Isegwi għalhekk illi fattwalment:

- **is-servizz li l-appellanti kienet tagħti lill-appellati kien kontinwat u ma kienx limitat biss għal għoti ta' parir finanzjarju qabel ma sar l-investiment. Għalhekk kien hemm *an ongoing relationship*;**
- **l-appellati speċifikament talbu l-parir tal-appellanti f'Jannar 2016 meta mill-*istatement* li irċevew raw li l-**BP211** kien sejjer**

⁶ Fol. 87.

⁷ Fol. 221.

⁸ Fol. 287 – 288.

⁹ Fol. 289.

¹⁰ Fol. 253 – enfasi tal-Qorti.

ħażin. Meta talbu parir lill-appellanti kienu infurmati li l-appellanti ma kinitx tal-opinjoni li kellhom joħorġu minnu.

23. Minkejja dawn ir-riżultanzi, l-appellanti tinsisti tilmenta li flimkien mal-*statements* li kienu jiġu mibgħuta lill-appellati hija kienet tehmeż ukoll ċirkolari li biha kienet tinforma lill-klijenti tagħha li r-rendikont ma kienx qiegħed jintbagħat biss biex jissodisfa obbligu regolatorju iżda sabiex ifakkruhom x' investimenti għandhom fil-kont tagħhom kif ukoll, sabiex jagħtuhom valur aġġornat tal-investment biex b'hekk ikun aktar faċli għalihom jevalwaw l-andament tal-portafoll tagħhom. Ikkwotat ukoll bran minn din l-allegata ċirkolari li tagħmel referenza għat- *Terms of Business Agreement*.
24. Għalkemm saret riferenza għall-istess ċirkolari fin-nota ta' osservazzjonijiet tal-appellanti,¹¹ ma tressqitx bħala prova. Mill-atti jirriżulta iżda li l-appellanti kienet informa lill-appellanti kull meta kellhom xi nvestment sejjer ħażin¹² u għalhekk ma jregix l-ilment tagħha li *'ma kien hemm l-ebda dubju dwar il-limiti tas-servizz'* pattwit bejn il-partijiet.
25. F'kull każ, dan huwa pjuttost irrilevanti fil-kuntest taċ-ċirkostanzi ta' dan il-każ. Jiġi mtenni li l-appellanti kienu regolarment iżuru l-uffiċċju tal-appellanti u ma jirriżultax li qatt ġew infurmati li huma ma kienux intitolati għal servizz ta' *monitoraġġ* jew pariri ulterjuri dwar l-investimenti eżistenti tagħhom, kif allegat mill-appellanti matul dawn il-proċeduri. L-ilmentatriċi xehdet li:

*'Kull tant żmien jiena kont nirċievi xi karti biex jgħidulna kif kienu sejr in l-investimenti. Kont anke nurihom lit-tifla tiegħi Mary Anne biex anke nkun żgur li nkun qed nifhem dak li jkun hemm mitlub. Kont innutajt li minn statement għall-ieħor il-valur tal-investment kien dejjem qiegħed jonqos. Kull darba li kont nirċievi statement u nara li l-investment jkun qiegħed jonqos, kont dejjem immur fejn Carmel Attard. Ġieli kienet tiġi t-tifla tiegħi Mary Anne miegħi biex ma mmurx waħdi. Kien hemm okkażjonijiet fejn Carmel Attard qalilna li kien għad baqa' żmien biex l-investment tagħna jirkupraw u biex nagħtu ċans. F' temp ta' xi sena bejn Ġunju 2015 u Mejju 2016 tlietna flus fi tlett okkażjonijiet differenti ...'*¹³

*Mistoqsija fuq l-aħħar wieħed il-BP 211, jien ngħid illi damu ma avżawni u jien għedt li mela irċevejna l-istatement li jkopri Diċembru 2015, u li jien irċevejtu f' Jannar 2016, u jien mort inkellem lil Karmenu li qalli li kien hemm telf, u bejn dik id-data u meta bagħat għalina fit-2 ta' Mejju, fejn qalilna li t-telf mhux se jiġi rkuprat, mistoqsija jekk bejn Jannar u Mejju, kellimnihx ngħid li aħna **kull meta konna nindunaw li kienu neżlin konna mmorru nkellmuh**. Ngħid li f'Mejju kien Karmenu Attard li ċemplilna'.¹⁴*

¹¹ Fol. 273.

¹² Ċirkolari dwar Bonds tal-Gvern tal-Ukrajina a fol. 202, u dwar RENA a fol. 189 – 190, 195 – 196 u 205.

¹³ Fol. 63.

¹⁴ Fol. 237.

26. Minn dan isegwi li żgur ma kienx il-każ li l-ilmentaturi llum appellati baqgħu passivi meta rċevew l-*statements* minn fejn kien jirriżulta li l-*BP211* kien sejjer hażin hażna. L-*advisor* impjegat mal-appellanti stess kkonferma:

'Nghid li niftakar li kienu ġew għandi nkwetati f'Jannar tal-2016'.¹⁵

27. F'dan il-każ hu evidenti li l-appellati kienu qegħdin isegwu x'kien qiegħed jigri mill-investiment meta tircievi rendikont mingħand l-appellanti, tant li kienet tmur sabiex tiddiskuti l-istess. Kien proprju fuq parir tal-appellanti li f'Jannar 2016 l-appellati ma ħargux mill-investiment BP 211.
28. Minkejja li tinsisti li ma kinitx obligata, is-soċjetà appellanti tikkonċedi li hija effettivament għamlet monitoraġġ tal-prodott u kienet konsapevoli dwar l-andament hażin tal-*BP 211*. Fil-paragrafu 16 tal-appell tagħha tgħid li f'Jannar 2016 hija kellha opinjoni bbażata fuq pariri anke minn barra, fis-sens illi filwaqt li l-*holding company* kienet f'riskju ta' *default*, il-*proprietary company* kellha riskju ferm anqas u għalhekk dak iż-żmien il-prezz tal-*bond* tal-*proprietary company* kien għad jirkupra. Tikkontendi li l-affarijiet żviluppaw fix-xhur ta' wara u l-azzjoni li hija ħadet fil-konfront tal-klijenti tagħha f' Mejju 2016 kienet tempestiva. **Pero' prova ta' dan ma tressqitx.**
29. Minn dak li xehed Carmel Attard jirriżulta li qabel l-appellanti nfurmat lill-klijenti kollha tagħha, fosthom l-appellati, bl-andament hażin tal-*BP 211* u gwidathom ibiegħu l-istess, hija kienet **diġa** tat direzzjoni lill-*advisors* tagħha sabiex jinfurmaw b'dan limitament lill-klijenti li jżuru l-uffiċċji tagħha:

'Ma niftakarx jekk MaryAnne Mercieca kellmitnix qabel Jannar tal-2016, dwar il-każ tal-ġenituri tagħha. Però, qabel Diċembru 2015, ma kienx hemm sinjali allarmanti dwar ir-Rickmers; Edcon biss kien niżel.

...

Dwar il-BP 211 ngħid li kont indunajt li l-investiment kien nieżel 'l isfel fuq tnejn minnhom u nfurmajt lill-kumpannija fl-aħħar ta' Frar għall-bidu ta' Marzu, u l-kumpannija tawni l-go ahead biex ninforma lill-klijenti f' Mejju 2016.

Naf li l-ilmentaturi kienu kellmuni f'Jannar, però ma jidhirlix li kellmuni bejn Frar u Mejju 2016; kellmuni f'Jannar, meta kien diġà beda nieżel l-investiment.

Mistoqsi jekk f'Mejju kinux ilmentaw miegħi għax ma għidtilhomx qabel biex jorġu mill-investiment, ngħid iva, kienu lmentaw u għidtilhom x'kienet il-pożizzjoni tal-kumpannija għax Silvan Mifsud kien qalilna li nkellmu lil kulhadd f'daqqa. Il-policy tal-kumpannija kienet li min jigi l-uffiċċju nispegawlu l-pożizzjoni kif inhi, u min ma jigix l-uffiċċju għalissa ma nkellmuhx.....

---

¹⁵ Fol. 253 – 254.

*Ngħid li filwaqt li l-Edcon f'Jannar 2016, kien niżel sew, ir-Rickmers kien għadu bejn 90 u 100; għalhekk naħseb li d-deċiżjoni tal-kumpannija li żzomm l-investment kienet waħda korretta. **Imbagħad fi Frar inħolqot il-problema l-kbira meta niżel ukoll ir-Rickmers. Hemmhekk, is-sitwazzjoni nbidlet, u minn Frar sar Mejju kien hemm aktar telf.***¹⁶

30. Bla dubju għalhekk, **gabel Mejju 2016** l-appellanti kienet taf li l-*BP 211* kienet f'sitwazzjoni prekarja. L-appellanti tikkontendi u tippretendi li l-Arbitru ma setax, *with hindsight*, jikkritika t-tempestività tad-deċiżjoni tagħha. Pero' f'Jannar l-appellanti kienu għadhom kif marru għand l-appellata u tkellmu ma' Carmel Attard u wrew il-preokkupazzjoni tagħhom għall-fatt li l-investment kien qiegħed jitlef fil-valur. Ix-xhud stess qal, "*Ngħid li niftakar li kienu ġew għandi nkwetati f'Jannar tal-2016*". L-istess xhud kien ukoll *'għal ħabta ta' Marzu, 2016'* ħa d-deċiżjoni li kellu jgħarraf lill-klijenti tal-appellanti li kellhom investment fil-BP211. Deċiżjoni li fiha nnifisha kienet turi s-sitwazzjoni prekarja li fiha kien jinsab l-investment oġġett tal-kawża.
31. L-appellanti tinsisti li ma kellha l-ebda obbligu li tagħmel *monitoring* tal-investment. Jekk ma kellha l-ebda obbligu wara li nxtara l-prodott, irrispettivament huwiex *monitoring* jew ieħor, x'kienet ir-raġuni li f'Mejju 2016 kienet ikkomunikat mal-klijenti tagħha li kienu għamli dak it-tip ta' investment? Dan apparti li bint l-appellata stess li kienet takkumpanja lill-ommmhom meta kient tmur kellem lil Attard, xehedet li Carmel Attard qatt ma qalilhom li kien qiegħed jatihom biss parir dwar it-tip ta' investment li għandu jsir u "*m'għandux x'jaqsam aktar mal-investment*".¹⁷ Wieħed irid jiftakar li l-ilment tal-appellanti hu dwar l-imġiba tal-appellanti bħala provditur ta' servizz finanzjarju, u li l-Arbitru jrid jiddeċiedi l-ilment għal dak li, "*fil-fehma tiegħu, ikun **ġust, ewku u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partiklari u merti sostantivi tal-kawża***". Mill-provi li tressqu wieħed faċilment jikkonkludi li l-appellati kellhom aspettativa raġonevoli u legittima li l-appellanti ser tinfurmahom f'waqtu b'kull żvilupp negattiv għall-investment. Dan iktar u iktar meta f'Jannar 2016 marru tkellmu ma' Carmel Attard u spjegawli li kienu inkwetati dwar it-telf reġistrat fl-investment li BP211 li l-appellanti tathom parir jinvestu fih. Hu ovvju li l-appellati kienu jiddependu mit-tagħrif u parir li jingħataw mill-financial advisor. Huma kellhom dritt jippretendu li l-appellanti ser tkun qegħda tħares, f'kull żmien, l-aqwa interessi tagħhom.
32. L-inqas li kellu jagħmel Attard kien li fi Frar stess jikkomunika mal-appellati u iġhidilhom b'żvilupp li kien hemm. Hu stess iddeskriva l-iżvilupp bħala ***'il-problema l-kbira'***, u kien jaf li l-appellanti kienu xahar qabel urew il-preokkupazzjoni tagħhom għall-fatt li l-investment kien qiegħed juri telf. Kien ovvju li l-appellati ma ridux jitolbu iktar fl-investment li kienu għamli fil-BP211, tant hu hekk li minnufih marru jkellmu u jitolbu parir mingħand l-appellanti.

---

¹⁶ Fol. 253 – 254.

¹⁷ Fol. 239.

33. F'dan il-każ żgur li ma kien hemm l-ebda ġustifikazzjoni li l-appellati jiġu nformati f'Mejju, 2016, irrISPettivament x'kienet il-*policy* li ħadet il-kumpannija.
34. Attard xehed li għal ħabta ta' Marzu 2016 kien iddeċieda li kellu jċempel lill-klijenti li kienu investews fil-BP211, għaliex il-prezz ta' Edcon kien madwar 40% u Rickmers madwar 60%. Żied li l-appellanti kienet, "... *iddeċidiet illi jkun fl-interess ta' kulhadd illi l-ewwel Crystal Finance tiffirma policy interna ta' kif ser javżaw il-klijenti fuq it-telf*".¹⁸ Ma ngħatat l-ebda prova ta' din is-suppost *policy interna* li suppost saret, u li l-qorti tippretendi li kellha tkun bil-miktub. Li hu żgur hu li kien biss f'Mejju, 2016 li l-appellati kienu avżati bit-telf konsiderevoli li kien ġarrab l-investment BP211. Mit-tagħrif li ngħata mill-appellanti jidher li fuq dan l-investment partikolari,¹⁹ l-appellati tilfu s-somma ta' €8,913 bħala kapital li jfisser telf ta' 33% tal-valur.
35. Hu evidenti li l-appellati marru għand l-appellanti jiddiskutu t-telf registrat fl-investment, u b'hekk urew interess f'dak li kien qiegħed jiġri. L-inqas li kellha tagħmel l-appellanti hu li fi Frar 2016 tgħarrafhom li fi kliem Attard, '*inħolqot il-problema l-kbira*'. L-appellanti m'għandha l-ebda dritt tfarfar ir-responsabbiltà billi tgħid li ma kellhiex obbligi ta' monitoraġġ. Bejn il-kontendenti kien hemm *an on going relationship*. L-appellati poġġew il-fiducja tagħhom fl-appellanti tant li kienu qegħdin imorru għandha biex jiddiskutu u jingħataw parir dwar x'għandhom jagħmlu. F'dawk iċ-ċirkostanzi l-inqas li kellha tagħmel l-appellanti kien li tatihom il-parir fiż-żmien meta '*inħolqot il-problema l-kbira*', u dan meta f'Jannar 2016 l-appellati kienu diġa nformaw lil Attard li kienu nkwetati.
36. Attard xehed ukoll:-
- 'kien għall-ħabta ta' Marzu ta' 2016 li kemm il-prezz tal-bond Edcon kif ukoll għall-ewwel darba il-prezz tal-bond Rickmers ħadu daqqa l-isfel u jien **ħassejt li għandi niġbed l-attenzjoni tal-klijenti b'din il-bidla negattiva fuq dawn iż-żewġ bonds**. Għalhekk jiena tlabt lill-operations department sabiex jagħtuni lista tal-klijenti li kont qiegħed nieħu ħsieb li huma nvoluti fl-investment BP 211 sabiex nibda nċemplihom u ninfurmahom fuq dan. Dak iż-żmien il-prezz tal-bond Edcon kien madwar 40% u ta' Rickmers kien ta' madwar 60%. Pero il-kumpanija ddeċidiet illi ikun fl-interess ta' kulhadd li l-ewwel Crystal Finance tiffirma policy interna ta' kif ser javżaw il-klijenti fuq it-telf ...'*²⁰
37. Kliem li fil-każ tal-appellanti jkompli jsaħħaħ il-fehma ta' din il-qorti kemm l-appellanti ma mxietax sew magħhom.
38. Is-soċjetà appellanti finalment tikkontendi li ħadd ma jista' jinżamm responsabbli mingħajr ness bejn kawża u danni u mhux tort tagħa li l-investment mar ħażin.

¹⁸ Fol. 223.

¹⁹ Dokument a fol. 224 mehmuż mal-affidavit ta' Carmel Attard.

²⁰ Fol. 223.

Targumenta ukoll li hija m'għandiex tagħmel tajjeb għat-telf ravvizat mill-appellati li kienu konsapevoli dwar ir-riskji inerenti fil-prodott.

39. Huwa pależi li l-appellati huma biss *retail clients* li mhumiex intiżi fis-settur u għalhekk talbu l-parir tal-appellanti malli rċevew l-*istatment* ta' Jannar 2016. Wara kollox, il-prodott in kwistjoni sar u inbiegħ mill-appellanti stess u għalhekk kienet hi li kellha l-esperjenza u t-tagħrif neċessarju sabiex issegwi l-andament tiegħu u tkun f'posizzjoni li tagħti parir siewi lill-klijenti tagħha fir-rigward. Hu veru li l-appellanti kienu jafu li l-prodott jista' jagħmel telf u qliegħ. Pero' hu veru wkoll li l-appellati kienu nkwetati dwar l-andament tal-investment u fittxew il-parir tal-appellanti. Kull każ għandu ċ-ċirkostanzi partikolari tiegħu.
40. Il-*bond portfolio BP211* kien prodott krejat offrut mis-soċjetà appellanti li tagħha l-appellati kienu u baqgħu klijenti. Inoltré, il-*bonds* sottostanti għall-*BP211* kienu qed jinżammu '*in custody*' tal-kont tal-appellata mis-soċjetà appellanti.²¹ Konsegwentement kien mistenni li l-appellanti, li fuq ammissjoni tagħha stess kienet qed tagħmel monitoraġġ ta' dan il-prodott, tinforma lill-appellanti bl-andament hażin tal-*bond portfolio* in kwistjoni meta kien evidenti li dan kien sejjer hażin u ma kienx se jirpilja biex b'hekk jiġi mmitigat it-telf tal-appellati. Dan meta tikkunsidra li f'Jannar 2016 l-appellanti tħassbu wara li rċevew l-*istatement* tal-investimenti tagħhom u **speċifikament talbu l-parir** tas-soċjetà appellanti biex jissalvagwardjaw l-interessi tagħhom.
41. Għaldaqstant, tiċhad ukoll it-tieni aggravju.

Għal dawn il-motivi tiċhad l-appell u tikkonferma d-deċiżjoni tal-Arbitru, bl-ispejjeż kontra l-appellanti.

Anthony Ellul.

---

²¹ Fol. 286.